

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 15.12.1995
KOM(95) 711 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

OM KALVARIS VÄLBEFINNANDE

FÖRORD

I artikel 6 i rådets direktiv 91/629/EEG om fastställande av lägsta djurskyddskrav för kalvar⁽¹⁾ anges följande i det första stycket:

"Senast den 1 oktober 1997 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport som utarbetats på grundval av ett yttrande från Vetenskapliga veterinärmedicinska kommittén, om ett intensivt uppfödningssystem som ur patologisk, zooteknisk, fysiologisk och beteendemässig synpunkt uppfyller kraven på kalvarnas välfärd, samt om de olika systemens samhällsekonomiska återverkningar, tillsammans med förslag som bygger på rapportens slutsatser."

Jordbruksministrarna i rådet uppmanade vid sitt möte i januari 1995 kommissionen att utarbeta denna rapport så snart som möjligt.

På kommissionens begäran inrättade Vetenskapliga veterinärmedicinska kommittén (sektionen för djurens välfärd) en arbetsgrupp av experter för att utarbeta ett utkast till rapport under ordförandeskap av professor D. M. Broom, Department of Clinical Veterinary Medicine, Cambridge University. Ledamöter i arbetsgruppen, som valts ut på grundval av sin vetenskapliga sakkunskap på området och inte som företrädare för sina länder, var

professor D. M. Broom, Department of Clinical Veterinary Medicine, University of Cambridge, UK, biträdd av R. Kirkden på samma avdelning,

dr H.J. Blokhuis, Institute for Animal Science and Health, Zeist, NL,

dr E. Canali, Istituto de Zootechnica Veterinaria, Università di Milano, IT,

prof. A.A. Dijkhuizen, Wageningen Agricultural University, NL,

dr R. Fallon, Grange Research Centre, IRL,

dr P. Le Neindre, Institut National de la Recherche Agronomique, Theix, FR,

prof. H. Saloniemi, College of Veterinary Medicine, Helsinki, FI,

prof. A. J. F. Webster, Dept. of Clinical Veterinary Science, Bristol University, UK,

dr P Van Houwelingen, Europeiska kommissionen (sekreterare).

Arbetsgruppen har redovisat sitt utkast till rapport för Vetenskapliga veterinärmedicinska kommittén. På grundval av arbetsgruppens utkast har kommittén utarbetat detta yttrande och lagt fram det för kommissionen. Yttrandet kommer att skickas separat till Europaparlamentet och rådet. Detta meddelande bygger på Vetenskapliga veterinärmedicinska kommitténs rapport.

⁽¹⁾ EGT nr L 340, 11.12.1991, s. 28

INLEDNING

Välbefinnande

Djuren har utvecklat fysiologiska och beteendemässiga metoder för att hantera de påfrestningar de utsätts för under sin livstid. Eftersom alla djur har utvecklats så att varje art har anpassat sig på sitt eget sätt till sin egen speciella miljö, måste definitionen av begreppet välbefinnande och bedömningen av djurs välbefinnande utgå från denna djurarts specifika miljö, fysiologi och beteende. Ett djurs välbefinnande är ett inre tillstånd hos djuret själv, inte en samling uppfattningar och värderingar som människan tillskriver det.

Under sin levnad utsätts djuren för påfrestningar, alltifrån triviala till livshotande. Varje enskilt djur försöker komma till rätta med dessa påfrestningar på sitt eget sätt och med olika framgång, alltefter sina miljömässiga, fysiologiska och beteendemässiga förutsättningar. Hur det lyckas varierar från det bästa tänkbara, vilket innebär att det helt undgår alla obehag, till det värsta: döden. Mellan dessa ytterligheter kan djurets välbefinnande variera mellan mycket gott och mycket dåligt.

Ett sådant synsätt leder till följande definition av begreppet välbefinnande:

En individs välbefinnande är ett uttryck för i vilken grad dess strävan att komma till rätta med sin miljö lyckas.

Behov

Uttrycket "behov" används i detta meddelande för att beskriva både livsviktiga krav och krav som inte är av livsavgörande betydelse, men som är av stor betydelse för djuret. Med behov avses inte sådant som djuret kanske i och för sig tycker om, men som inte förefaller vara särskilt viktigt för djuret.

Tamboskap har en rad behov i arv från sina vilda förfäder, även om vissa av dessa behov har modifierats genom domesticeringen. Självklart är de grundläggande behoven såsom föda, vatten och skydd desamma för både vilda och tama arter, men det är kanske inte lika självklart att de vilda förfädernas instinkt att bete sig på ett alldeles speciellt sätt i samband med fortplantning, anskaffning av föda, vatten och skydd faktiskt finns kvar hos deras tama efterkommande.

Liksom välbefinnande är behov ett inre tillstånd hos en individ. Behov definieras på följande sätt:

Ett behov är ett krav, som uppstått i och genom djurets biologiska natur, på tillgång till en viss nytthet eller ett svar på en viss yttre eller kroppslig stimulus.

MÄTNINGAR AV VÄLBEFINNANDE

Välbefinnandet kan bedömas genom mätningar av beteende, fysiologi, hälsotillstånd och produktion. Även om en enda mätning i vissa fall kan ge besked om djurets tillstånd, är det för det mesta nödvändigt att utvärdera flera olika mått för att få en klar bild.

Beteende

Preferenstest ställer djuret inför ett val mellan olika alternativ, t.ex. mellan olika slags föda eller boende. Styrkan i en preferens avgör om den kan anses vara uttryck för ett verkligt behov. Styrkan kan bedömas genom att man avläser den grad av onormalt beteende och fysiologisk stress som blir följden av att det åtråvärda görs oåtkomligt för djuret eller genom att mäta hur mycket djuret är berett att anstränga sig för att få det.

Aversionstest mäter hur stark ett djurs motvilja mot ett stimulus är. Sådana test används ibland när man vill pröva vilken effekt olika boplatser har på djur, men resultaten kan påverkas av och förväxlas med inlärnings effekter.

Avsaknad och motivation. Djur fortsätter att vara benägna för och inställda på vissa beteenden även när deras fysiska miljö gör dessa beteenden omöjliga. Detta leder till onormala beteendemönster där djuret försöker bete sig som det vill och brukar, men på ett avvikande sätt eller i egendomliga sammanhang. Styrkan i motivationen för beteendet kan uppskattas genom att man mäter hur mycket djuret är berett att "betala" i form av möda eller tid för att bete sig på ett visst sätt.

Stereotypier är upprepade, föga varierade rörelsesekvenser som inte har något synbart ändamål. De utvecklas när djuret är allvarligt eller kroniskt frustrerat, och de visar att djuret har svårigheter med att klara av sin tillvaro och att det inte alls befinner sig väl.

Beteenden som har studerats hos kalvar med hjälp av ovannämnda metoder är: diande, annat sugande, slickande, slickande av den egna kroppen, orala stereotypier, kroppshållning, rörelseschema, nyfikenhet och socialt beteende.

Fysiologi

Kortisol/kortikosteron avsöndras när djuret befinner sig i olika svåra situationer och det kan användas vid mätningar av välbefinnande. Men eftersom dessa hormoner även produceras vid t.ex. brunst och parning, som ju inte är något skadligt för djuret, är det viktigt att komplettera med annan information om djurets tillstånd när hormonvärdena används för att bedöma välbefinnandet.

Hjärtrytmen kan, tillsammans med iakttagelser av andra beteenden, användas för att bedöma effekten av akuta påfrestningar.

Immunförsvaret. Många metoder att mäta immunförsvarets aktivitet kan användas för att mäta stress.

Alla dessa mätmetoder har använts vid bedömningar av kalvars välbefinnande.

Hälsa

Dödligheten är ett grovt men otvetydigt tecken på illabefinnande. Publicerade värden från undersökningar av kalvar från födseln till sex månaders ålder varierar mellan 1% och över 30%. Hos kalvar upp till sju dagars ålder är blodförgiftning orsakad av bristande hygien och otillräckligt kolostrumintag de vanligaste dödsorsakerna. Hos äldre kalvar är orsakerna vanligen diarréer och lunginflammation, vilka indirekt och delvis kan hänföras till förhållandena vad gäller utfodring och stallar. Ett omvänt förhållande har konstaterats mellan dödligheten och kalvarnas marknadsvärde, vilket tyder på att dödligheten kan minskas om det ekonomiska intresset är tillräckligt stort.

Sjukligheten är också ett mått på en besättnings välbefinnande, men den är inte lika exakt som dödligheten. De vanligaste sjukdomarna bland kalvar är: diarréer, lunginflammation, idisslingssvårigheter, skador på löpmagen, blodbrist, navelinfektion och artriter.

Tillväxt

Man måste vara försiktig med att använda tillväxt som ett bevis på välbefinnande, eftersom en märkbart nedsatt tillväxttakt visserligen kan vara ett tecken på illabefinnande men motsatsen behöver inte för den skull tyda på att djuret befinner sig väl. Unga däggdjur kan fortsätta att växa som de skall även om de lider ont.

KALVARS BEHOV

Kalvar behöver kolostrum för att kunna bygga upp immunförsvaret under de första levnadsveckorna, och de behöver de näringsämnen som ingår i mjölk och mjölkersättning. De måste kunna och vilja leta, slicka och suga för att få kolostrum och mjölk. Om kalven inte hittar någon spene börjar den förgäves suga på andra föremål eller andra kalvar, och det kan leda till orala stereotypier.

Vila och sömn är viktiga för kalvar. När de vilar och sover intar de speciella ställningar: de sträcker på benen och spärrar ut dem så att de tar lika mycket plats på bredden som på höjden, mätt över manken, när de står upp.

Nyfikenhet och flyktbeteenden visar alla kalvar prov på, och om de inte har möjlighet att ge utlopp för sådana beteenden kan detta vara en bidragande orsak till den stora förekomsten av orala stereotypier bland de kalvar som är instängda. Stressymtomen vid hantering och transporter är betydligt mera påtagliga hos kalvar som har hållits i individuella kättnar än i gruppfallor, och hos sådana som tidigare har haft få kontakter med människor. Tät och vänlig kontakt har visat sig vara välgörande för kalvar.

Motion är viktig för att benstomme och muskler skall utvecklas normalt. Efter sex månader i en spjälbox uppvisar många kalvar allvariga rörelsehinder.

Kalvar behöver äta grovfoder och idissla. Onormala beteenden förekommer i betydande utsträckning hos kalvar som fötts upp på enbart mjölk, och kalvar som är äldre än fyra veckor och bara har fått sådan föda mår inte bra.

Kalvar behöver skydd mot sjukdomar och parasiter, och de har utvecklat en mängd sätt att genom sitt beteende hålla sig vid god hälsa och sköta sig, inbegripet sin egen hygien och sina matvanor. Överdriven kroppsvård i form av slickande av den egna kroppen, vilket ofta kan ses hos kalvar som hålls i spjälboxar, kan vara ett resultat av att kalven inte kan komma åt de bakre delarna av sin kropp och därför försöker kompensera detta genom att desto intensivare rengöra de delar av kroppen som den når.

Kalvar behöver kontakt med sina mödrar eller med substitut som erbjuder en trygghet och omtanke liknande mödrarnas. Även om kalvar kan överleva en tidig skilsmässa från modern är hälsan och livskraften väsentligt bättre hos de kalvar som har fått stanna hos sin mor.

Kalvar behöver sällskap med annan boskap. Kalvar i grupp uppvisar sällan något rivaliserande beteende som kan anses vara störande och de drar klara fördelar av sina sociala erfarenheter. Kalvar som hålls i avskildhet gör allt vad de kan för att komma åt att se och röra vid andra kalvar.

METODER FÖR KALVUPPFÖDNING

Den "naturliga" metoden

Varken boskapens domesticering eller något uppfödningsprogram har ändrat på den biologiska relationen mellan ko och kalv. Det system som kommer närmast det naturliga är det i ett lantbruk som är inriktat på köttproduktion, där kalven växer upp tillsammans med sin mor större delen av sitt liv, vanligtvis på öppen betesmark. Under sådana förhållanden diar kalvarna minst åtta månader och de äter normalt inte fast föda förrän de blivit 2-3 månader gamla trots att de börjar idissla redan under sin första levnadsmånad.

Så länge dessa kalvar har tillgång till lämplig betesmark eller kraftfoder och tillfredsställande skydd när så krävs, och om de står under ändamålsenlig veterinärkontroll, finns inga nämnvärda problem med djurens välbefinnande.

Kalvar som kommer till som en biprodukt i mejeriindustrin kan emellertid inte födas upp på detta sätt. De måste skiljas från sina mödrar på ett tidigt stadium. Det har i huvudsak utvecklats två uppfödningmetoder där kalvarna skiljs från sina mödrar:

- * Gödkalvmetoden, i vilken kalven får så lite fast föda som möjligt.
- * Metoden med tidig avvänjning, i vilken kalven ges så mycket fast föda som möjligt.

Gödkalvmetoden

Omkring 30 miljoner kalvar föds varje år i gemenskapen och ungefär sex miljoner av dessa föds upp enligt denna metod. Denna produktion är bland medlemsstaterna störst i Frankrike, Nederländerna och Italien och har sin största avsättning i Frankrike, Italien och Tyskland.

Köttets färg

Syftet med denna metod är att få fram ett ljust, skärt kött (ofta felaktigt betecknat som "vitt kött") med låg halt av det muskulära järnpigmentet myoglobin.

Från gångna tider har en del konsumenter övertagit föreställningen att den ljusa färgen på köttet är ett tecken på hög kvalitet. Denna tro grundar sig på en mycket gammal tradition med rötter i Bibeln, nämligen att en kalv som livnärs endast på sin moders mjölk ger det möraste köttet. Att slakta ett sådant djur var en särdeles lyx, förbehållen särskilda tillfällen.

I själva verket är det en rad faktorer som avgör vilken färg det kött har som konsumenten erbjuds, t.ex. kalvens Hb-värde vid födseln, dess föda, uppfödningssättet och hur den och slaktkroppen har transporterats och behandlats i samband med slakten. Till exempel kan en kalv med lågt myoglobinvärde, om den utsätts för dålig behandling under transporten och före slakten, ha mörkare kött än en med högre myoglobinvärde vars slaktkropp har elektriskt stimulerats efter slakt för att påskynda rigor mortis.

Även förhållandet mellan järnet i födan, hemoglobinvärdet och muskelmyoglobinet är komplext. Det är emellertid möjligt att föda upp en kalv med ett hemoglobinvärde som är tillräckligt högt för att bevara god hälsa och livskraft, men som ändå erbjuder ett kött så ljus att det uppfyller de högst ställda kraven på kalvkött.

Utfodring

Eftersom kalvar vanligtvis föds med järnbrist och mjölk inte innehåller mycket järn har kalvar som föds upp på bara mjölk mycket låga Hb-värden. Om hemoglobinhalten sjunker så lågt att kalven får klinisk anemi, upphör den att växa och utvecklas och löper stor risk att dö av lunginflammation eller diarré. Därför har man börjat injicera järn i nyfödda kalvar och eventuellt ge dem en ny spruta efter två eller tre veckor för att höja Hb-värdet under den första tillväxtperioden, då kalven är som mest utsatt för risken att drabbas av en i värsta fall dödlig sjukdom. Med en ensidig mjölkdiet avtar hemoglobinhalten -och därmed myoglobinet - under gödningsperioden till en låg nivå fram till slakten. Denna behandling har blivit möjlig i och med att gödningsperioden har börjat förlängas i Europa under de senaste tio åren.

Förlängningen av gödningsperioden för kalvar har också i viss utsträckning lett till att man börjat använda även andra näringsämnen än mjölk och mjölkersättningsämnen i utfodringen. Med tanke på kalvens välbefinnande är det oacceptabelt att hålla kvar kalven på stadiet före idisslande efter det att kalven blivit tre månader gammal. För att våmmen skall kunna utvecklas på ett normalt sätt krävs att grovfoder tillförs dieten. Grovfoder är sådan föda som innehåller mycket cellulosa och liknande hårdsmälta ämnen, d.v.s. är fiberrik. Grovfodret för kalvar bör innehålla "långa" fibrer (längre än 10 mm) för att erbjuda tillräcklig mekanisk stimulans för att idisslingen skall komma igång.

Tillskottet i dieten av grovfoder med låg järnhalt påverkar inte köttets färg, och tekniken användes i Frankrike under 1980-talet. På grund av att det kostade lite extra men inte ökade förtjänsten har emellertid tekniken nästan helt övergetts där. Den används fortfarande i Nederländerna.

Stallar

Gödkalvar samlas in från mjölkproducerande lantbruk vid en till tre veckors ålder. De kan ha varit utan kolostrum och de kan passera marknader eller uppsamlingscentraler där de kommer

i kontakt med mängder av kalvar från olika gårdar, och de kan lida svårt av stress. Under dessa omständigheter, med nedsatt immunförsvar och utsatthet för många smittkällor, föreligger stor risk för spridning av lunginflammations- och diarrépatogener, t.ex. salmonella, bland kalvarna.

Kalvarna bör därför hållas i separata kättrar och under noggrann uppsikt de första fyra till sex veckorna efter ankomsten till gödningsanläggningen. I Frankrike och Italien hålls gödkalvar för det mesta i separata spjälboxar med solida sidor, spjälgolv och utan ströbädd under hela gödningstiden. I Italien förekommer det att kalvarna hela denna tid står tjudrade runt halsen. Ett så hårt frihetsberövande eller tjudring är inte nödvändigt av hälsoskäl, och det är icke önskvärt med tanke på kalvarnas välbefinnande.

Förvaring av djuren i grupp används också för gödkalvar. Sådana system med stora djurgrupper på halm och med automatisk utfodring har under de senaste 15 åren byggts upp i Schweiz, Tyskland, Storbritannien och Frankrike, men i Frankrike har detta system kommit ur bruk på grund av problem med driften och dålig lönsamhet. Elektroniskt kontrollerad utfodring som ger varje kalv dess utmätta ranson har konstruerats, men ett sådant system är ganska dyrbart och förekommer sällan i kalvproduktionen.

Gemensamma kättrar med spjälgolv, där kalvarna får mjölk ur hink två gånger om dagen, har använts några år, framförallt i Nederländerna. Kalvarna får vanligen en viss begränsad mängd grovfoder i form av höpelletar också. Andelen kalvar som hålls på detta sätt i Nederländerna har ökat från 4,7 % år 1985 till 22,9 % år 1995.

Kalvar som avvänjs tidigt

Det huvudsakliga syftet med den tidiga avvänjningen av vissa kalvar, nämligen sådana som är avsedda för nötköttsproduktion eller avel, är att så tidigt som möjligt utveckla deras förmåga att äta och smälta fast föda. De avvänjs så tidigt som efter den fjärde veckan, då deras matsmältningsorgan börjar utveckla vuxna egenskaper, men de kan inte smälta alla sorters näringsämnen förrän de har blivit tre månader gamla.

Utfodring

Sätten att utfodra dessa kalvar varierar, men en typisk rutin är utfodring med kolostrum och färsk mjölk i en vecka, därefter 20 till 25 kg mjölkersättningspulver i sex till åtta veckor och kraftfoder så mycket kalven vill ha från den sjunde dagen. Kalvarna brukar äta ungefär ett kilo kraftfoder om dagen innan de är avvanda. De får också en daglig ranson långfibrigt grovfoder (hö eller halm) för att stimulera våmmens utveckling.

Stallar

Av de hälsoskäl som förklarades i samband med gödkalvar förvaras tidigt avvanda kalvar vanligen i separata kättrar i en till två månader efter födseln. Därefter hålls de för det mesta i grupp inomhus eller på betesmark.

Det finns många olika kombinationer av sätt att hålla och föda upp tidigt avvanda kalvar. De kan hållas på betesmark, i gemensamma kättrar av varierande storlek eller i stora stallar, med eller utan ströbäddar, och de utfodras med färsk mjölk så mycket de vill ha eller ransonerat, från spannar, spenar eller genom automatiserad distribution samt med många olika sorters kraftfoder.

Man gör ingenting för att begränsa deras järnintag, hindra våmmens utveckling eller inskränka deras rörelsefrihet.

JÄMFÖRELSE MELLAN OLIKA SYSTEM

En jämförelse mellan de olika systemen för kalvuppfödning som utgår från de vetenskapliga undersökningar som anges i rapporten har lett den Vetenskapliga veterinärmedicinska kommittén till följande slutsatser.

Skötseln i allmänhet

1. Kalvarnas stallar och skötsel bör vara utformad så att djurens behov tillfredsställs och att de befinner sig väl.
2. Det finns en mångfald olika metoder att hålla kalvar, vare sig de föds upp för att bli mjölkkor, biffkor eller gödkalvar, med varierande effekter på kalvarnas välbefinnande. De bästa villkoren för ungalvar erbjuds när kalven får stanna hos sin mor under sådana förhållanden att den kan dia och senare beta och umgås med andra kalvar.
3. Det är viktigt att kalven får tillräckligt med kolostrum under de första sex timmarna i livet, så snart som möjligt efter födseln, under förhållanden som underlättar upptagningen av antikroppar, helst genom att den diar modern, för att säkerställa tillräckliga hemoglobinnivåer i blodet.
4. Kalvar behöver det stöd och den stimulans som deras mödrar normalt kan ge dem. Alla kalvar bör få tillräckligt med föda, lämpliga temperaturförhållanden och fuktighet, tillräckliga möjligheter att motionera och att kunna ligga på ett bekvämt sätt, lämpliga stimuli för diande under de allra första levnadsveckorna och social kontakt med andra kalvar efter den första veckan. Kalvar som föds upp utan sina mödrar bör få nära mänsklig kontakt, helst med samma skötare under hela uppväxttiden.

Utfodring

1. Kalvar som lider brist på vissa näringsämnen, däribland järn, och som får dåligt balanserad föda och inte förses med tillräckligt mycket grovfoder i kosten efter fyra veckors ålder kan få allvariga problem med hälsan, de kan uppvisa svåra beteendestörningar och de kan utveckla en kraftigt störd tarmfunktion. Alla kalvar bör få en balanserad kost med lämpliga näringsämnen.
2. Kalvar bör utfodras med jäsbara ämnen av lämplig kvalitet och i tillräcklig mängd för att de skall kunna behålla tarmarnas bakterieflora och tillräckligt med fibrer för att stimulera luddbildningen i våmmen. Kalvar bör få minst 100 g grovfoder per dag från två till femton veckors ålder, utökat till 250 g per dag från den femtonde till den tjugosjätte veckan, men gärna dubbla dosen.
3. Det finns klara belägg för ökad mottaglighet för sjukdomar och nedsatt immunförsvar hos kalvar med lägre hemoglobinkoncentration än 4,5 mmol/l i blodet. Kalvar bör utfodras på ett sådant sätt att deras hemoglobinvärde inte understiger detta värde.
4. Kalvar bör få sin mjölk från en spene under de första fyra veckorna av sin levnad. De bör under den tiden åtminstone ha tillgång till en "napp". För kalvar som hålls i grupp bör man sätta upp flera sådana nappar nära varandra.
5. Sjuka kalvar och kalvar som lever i varma miljöer behöver dricka vatten ofta och inte bara mjölk. Alla kalvar vill dricka vatten om de kommer åt, och mjölk eller mjölkersättningsmedel duger inte som alternativ till vatten. Kalvar bör ha daglig tillgång till dricksvatten.

Stallar

1. Kalvarna mår mycket dåligt om de hålls i små separata kättrar där de inte har tillräckligt med utrymme för att kunna ligga ner bekvämt, inga sociala kontakter och ingen ströbädd eller annat underlag att ordna till det för sig i. Kalvar bör ha möjlighet att hålla sig rena, vända på sig, ställa sig upp och ligga ner på ett normalt sätt och ligga med benen utsträckta.
2. För att kalvarna skall ha en miljö som medger motion, rörlighet och social interaktion bör de hållas i grupp. Kalvar bör aldrig hållas i för stor trångboddhet. Stora grupper är att föredra eftersom de erbjuder bättre möjligheter till en gynnsam miljö.
3. Om det mest lämpliga systemet, dvs. gruppboende, inte är möjligt, bör de separata kättrarna ge tillräckligt utrymme och, med undantag för kalvar som måste isoleras av direkt nödvändiga hälsoskäl, ha öppna sidor och fronter som ger möjlighet till direkt syn- och känselkontakt.

4. Både för kalvar i gruppboende och i separata kättrar är det minsta acceptabla utrymmet per kalv, för att det skall kunna anses medge normal rörlighet när kalven står upp och ligger ner, höjden x kroppslängden x 1,1. Höjden mäts från toppen av manken och längden från nospetsen till den bakre spetsen på tuber ischii (höftbenet). Det har visat sig att kalvar mår betydligt sämre om en ensamkätte är smalare än kalvens mankhöjd.
5. Tjudring innebär alltid problem för kalvar. Kalvar i grupp bör inte tjudras i mer än högst en timme vid utfodringen med mjölk. Kalvar i ensamkättrar bör inte tjudras.
6. Lämpligt golvunderlag, t.ex. halm, rekommenderas. Underlaget måste bytas ut med lämpliga mellanrum och varje kalv bör ha tillgång till ett torrt utrymme att ligga på, inte bara våta spjälar. Spjälolv får inte vara hala.

Ekonomi

1. Studier av konsumtionen av kalvkött visar på en kraftig nedgång i flera medlemsstater under de senaste 7-10 åren. En del av nedgången beror antagligen på att konsumenterna oroar sig för hur djuren hanteras. Denna oro kan mycket väl öka i alla medlemsstater och medföra ett fortsatt tryck på köttproducenterna, om dessa inte förefaller beredda att sköta djurhållningen på ett sådant sätt att djuren inte far illa.
2. Av den totala kostnaden för gödkalvproduktion utgör 45 % foderkostnader, 30 % kalvens inköpspris, 15 % fasta kostnader (byggnader och arbete) och 10 % andra kostnader.
3. Investeringskostnaden per kalv i byggnader och utrustning ökar avsevärt när krav ställs på utökat utrymme i både separata och gemensamma kättrar, även om ett visst utökat utrymme per kalv är billigare i gemensamma kättrar än i separata.

ISSN 1024-4506

KOM(95) 711 slutlig

DOKUMENT

SV

03

Katalognummer : CB-CO-95-742-SV-C

ISBN 92-77-98331-0

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg

M